

1. Obiekt

CHAŁUPA UL. KOSZALIŃSKA NR 55

2. Czas powstania

pocz. XIX w.

3. Miejscowość

nr hipoteczny ..... BRZESZIE .....

4. Adres Brzeszkie ul. Koszalińska nr 55

p-ta 77-306 Brzeszkie
nr hipoteczny .....
gm. Rzeczenica

5. Przynależność administracyjna

województwo śląskie

gmina Rzeczenica
pow. Czeluchów

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Eickfier

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo koszalińskie

powiat Czeluchów

8. Właściciel i jego adres

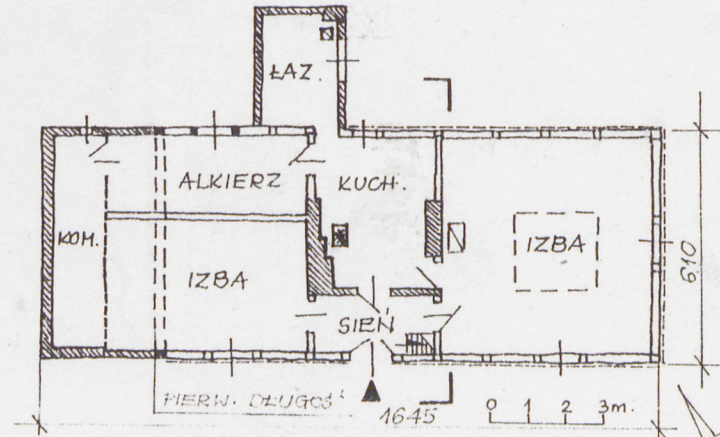
Stefania Sałapata, Brzeszkie
ul. Koszalińska 55

9. Użytkownik i jego adres

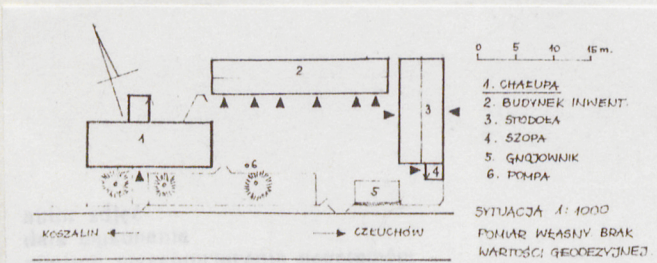
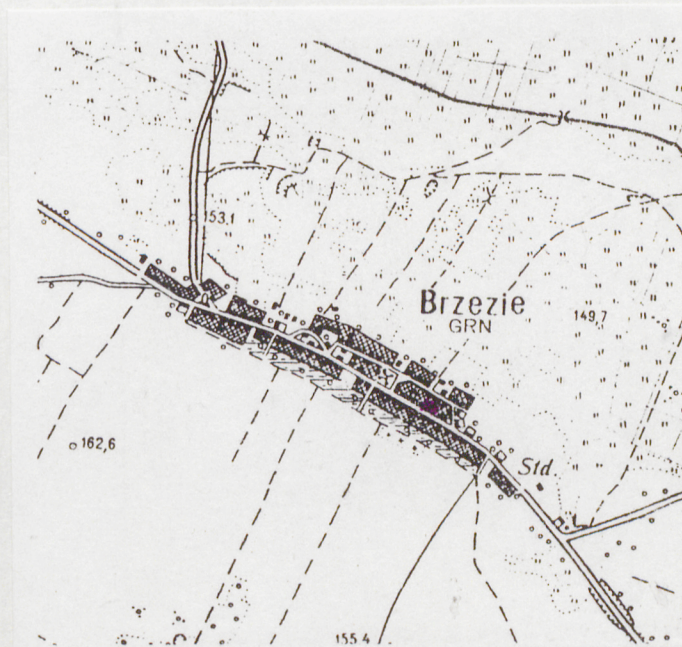
Jw.

10. Rejestr zabytków

Nr ..... data .....

RZUT PRZYZIEMIA 1:200

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

O fundatorze i właścicielu sprzed 1945 roku nie uzyskano informacji. Stefania Sałapata, urodzona w 1926 roku w przemyskim, została przesiedlona wraz z rodzicami do Brzezia w ramach "Akcji Wisła". Dom wraz z 11 ha gospodarstwa kupiła od Urzędu Gminy w 1960 roku. W roku 1982 zdała ziemię na Skarb Państwa, pozostawiając sobie dom z zabudowaniami gospodarczymi i działkę 0,30 ha. Mieszka samotnie.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Wieś Brzezie - znajduje się przy trasie Biały Bór-Człuchów. Położona jest na południowy-wschód od Białego Boru, w odległości około 8 km. Od Rzeczenicy - siedziby Urzędu Gminy oddalona jest o około 15 km. Jest to rozbudowana owalnica o wydłużonym, zabudowanym nawsiu. Obwodnica południowo-zachodnia /ul. Koszalińska/ jest fragmentem szosy nr 23 o asfaltowej nawierzchni i jednostronnym chodniku. Obwodnica wiejska północno-wschodnia /ul. Wojska Polskiego/ jest brukowana, bez chodników. Na środku nawsia stoi kościół, plebania, szkoła i kilka zagród. We wsi jest sklep spożywczo-przemysłowy, przystanek PKS i poczta.

Zagroda nr 55 - położona jest w centrum wsi, po północnej stronie ul. Koszalińskiej. Jest to obejście w formie wydłużonego prostokąta, zwróconego dłuższym bokiem do ulicy. Siedlisko trzybudynekowe. Zabytkowa chałupa stoi licem do drogi, oddzielona od niej ogródkiem kwiatowo-warzywnym. Po drugiej stronie chałupy, wzdłuż wschodniego boku podwórza znajduje się szkieletowo-deskowa stodoła o dwuspadowym dachu, pod dachówką. Podwórze od tyłu zamyka murowany budynek inwentarski o dwuspadowym dachu pod dachówką. W południowo-wschodnim krańcu podwórza jest szopa z desek, przykryta jednospadowym dachem, pokrytym płytami cementowymi, falistymi. Podwórze gruntowe grodzą sztachetowe płoty.

Bryła - chałupy - wymiary: długość 13,60m., szerokość 6,10m., wysokość całkowita 7,00m., wysokość dachu 4,45 m., wysokość ścian 2,55 m.

Rzut przyziemia - oparty na planie prostokąta. Jest to budynek szerokofrontowy, asymetryczny, półtoratraktowy, jednokondygnacyjny, podpiwniczony.
c.dalszy na wkładce.

14. Kubatura 457 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 100 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalne	17. Użytkowanie obecne mieszkalne
------------------------------------	---	---	--------------------------------------

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja
Chałupa została przedłużona o murowaną część. Przez ten zabieg zwiększyła się powierzchnia izby w trakcie I i alkierza w trakcie II, a przez zainstalowanie ścianki z desek wydzielono przy-
szczytową komorę. Dach nad nową częścią ma krok-
wie o mniejszym przekroju. Podłoga na strychu nad
tą częścią jest nowsza, deski przybijane są gwoź-
dziami, a nie kołkami jak w pozostałej części stry-
chu. Nie ustalono kiedy nastąpiła rozbudowa chału-
py. W roku 1948 dostawiono murowaną przybudówkę,
w której zrobiono łazienkę. Założono centralne
ogrzewanie oraz oszalowano ryglową część chałupy.
Zasypano piwnicę w izbie mniejszej.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Jest to chałupa o cechach charakterystycznych dla dawnego budownictwa tego regionu - dach z wysuniętym okapem, krokwie oparte piętami o płatew, szeroki, centralny komin z cegły suszonej, deski podłogi na strychu i szalunek w szczycie zachodnim dachu mocowane na kołki.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Stan techniczny ścian nie rozpoznany - szalunek i tynk. Więźba dachowa zdrowa w dobrym stanie.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Zdjęcia: nr neg. 20/93, 19/93, 21/93
PSOZ Słupsk

24. Uwagi różne

Wkładka nr 1

25. Wypełnił

Tekst.

mgr J. Sienkiewicz

Rys. i foto.

mgr U.Dalska-Sienkiewicz

26. Sprawdził

1. Miejscowość BRZESZCIE	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) CHAŁUPA UL. KOSZALIŃSKA NR 55	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
-----------------------------	--	--

c.dalszy p-ktu 13

Jedyne wejście w ścianie południowej od drogi.

Układ wnętrza - pierwotna sień i położona za nią w drugim trakcie kuchnia dzielą budynek na dwie części. Po prawej stronie sieni znajduje się izba, zajmująca całą szerokość budynku, po drugiej stronie w trakcie pierwszym była mniejsza izba, wtórnie przedłużona, za nią komora zajmująca całą szerokość budynku. Komorę od izby oddziela ścianka z desek. W drugim trakcie, za izbą, po lewej stronie kuchni mieści się alkierz, oddzielony od przyszczytowej komory ścianką z desek.

Piwnica - pod izbą wschodnią, wymiary: 2,20 x 2,20 m., ściany z kamienia, podłoga gruntowa, pojemność około 1,5 tony ziemniaków.

Fundament - z kamieni łupanych na zaprawie murarskiej, powietrznej, na kamieniach wieniec na pół cegły.

Ściany obwodowe - ryglowe z wypełnieniem ceglanym, fachy otynkowane zaprawą glinianą, wtórnie oszalowane deskami /pionowo/ z listwami na złączach. Deski malowane na kolor beżowy, listwy na brązowo. Część chałupy od strony zachodniej ma ściany murowane z cegły i otynkowane.

Ściany działowe - ryglowe ze strychułowym wypełnieniem fachów, otynkowane glinianą mocowaną na skośnie przybitych listwach, malowane farbą wapienną.

Drzwi - zewnętrzne, dwuskrzydłowe, płycinowe, z nadświetłem, zawiasy roboty kowalskiej, zamek ślusarski.

Okna - krosnowe, dwuskrzydłowe, dwukwaterowe, sześciodzielne.

Przybudówka - od strony północnej murowana, przkryta jednospadowym dachem, dostępna z kuchni, użytkowana jako łazienka, zaopatrzona w odrębne ujęcie dymowe.

Podłogi - w izbach, alkierzu, kuchni i komorze z desek, w izbie od strony wschodniej na deski nabite płyty pilśniowe. W sieni posadzka cementowa. Na strychu, w części starszej, podłoga z desek mocowana na kołki, w nowszej na gwoździe.

Stropy - drewniane, belkowane, powłoka brożynowa.

Schody - na strych, z sieni drewniane, drabiniaste, jednobiegowe, niezabudowane, właz zamykany na klapę. Strych jedno-przestrzenny, nie przeznaczony do celów mieszkalnych.

Wkładkę założył: ..... mgr J. Sienkiewicz, 1993
(imię, nazwisko, data)

verte

Miejsce przechowywania negatywów: ..... PSDZ Słupsk .....

Dach - dwuspadowy, pokryty dachówką cementową, felcówką. Szczyt odeskowany, deski mocowane "na kołki". Szczyt zachodni dachu murowany z cegły, tynkowany. Więźba krokwiowo-jętkowa. Krokwie dołem oparte na płatwiach, położonych na końcach belek stropowych. Od strony drogi wysunięte o ok. 1 m. belki stropowe tworzą okap.

System ogniowy - jeden szeroki komin, położony centralnie z cegły suszonej. W kuchni westfalka. W izbie wschodniej piec kaflowy.

Instalacja - elektryczna oświetleniowa, wodociągowa i co. /etażowe/.

